

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS.NKPS.431.7.8.2026.EL

Pani
Ewelina Maruchniak
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
ul. Głogowska 7
67-222 Jerzmanowa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

(W dniu 12.05.2026 r. doręczono kontrolowanemu projekt wystąpienia pokontrolnego, do którego nie wniesiono zastrzeżeń.)

Wrocław, 22 maja 2026 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana Ewelina Maruchniak zatrudniona na stanowisku Kierownika od dnia 26 lipca 2018 r. do nadal.

Kierownik jednostki kontrolowanej Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych od dnia 1.01.2025 r. do dnia 22.04.2026 r. (akta kontroli str.51)

Zakres kontroli

Podstawa prawna kontroli

1. art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹,
2. art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej²,
3. art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych³,

Plan kontroli na I półrocze 2026 r. zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 22 grudnia 2025 r. (PNK-K.430.2.2025.TS).

Od dnia 22 kwietnia 2026 r. do dnia 15 maja 2026 r.

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

Kontrolerzy

1. **Ewa Lasota** – starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodniczący zespołu, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.165.2026.EL z dnia 31 marca 2026 r.,
2. **Agnieszka Toporowska-Karp** – starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.166.2026.EL z dnia 31 marca 2026 r.

(akta kontroli str.17-20)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jerzmanowej

¹ (t. j. Dz. U 2025 r., poz. 428)

² (t. j. Dz. U z 2026 r., poz. 158)

³ (t. j. Dz. U z 2025 r., poz. 1208 ze zm.) – zwana dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych.

I. Ocena kontrolowanej jednostki

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny cząstkowe badanych obszarów realizację przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jerzmanowej zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie okresu objętego kontrolą oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

II. Ustalenia kontroli

Kontrola w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jerzmanowej została przeprowadzona w dniach 22-23 kwietnia 2026 r.

Kontrolę wpisano pod poz. nr 21 do Książki kontroli jednostki kontrolowanej.

Techniki zastosowane podczas postępowania kontrolnego:

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie listy wniosków złożonych w okresie objętym kontrolą, listy wypłat za okresy objęte kontrolą, dokumentacji zawartej w teczkach osób pobierających świadczenia rodzinne oraz innych dokumentów przedłożonych przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jerzmanowej Panią Ewelinę Maruchniak.

Podczas kontroli dokumenty udostępniali i udzielali wyjaśnień:

1. Pani Ewelina Maruchniak – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jerzmanowej.

Informacje ogólne:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Jerzmanowej został powołany na mocy Uchwały nr X/37/90 Gminnej Rady Narodowej w Jerzmanowej z dnia 25 kwietnia 1990 r. w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

W okresie objętym kontrolą GOPS w Jerzmanowej działał w oparciu o:

- Statut przyjęty Uchwałą XXVII/172/2008 Rady Gminy Jerzmanowa z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie nadania Statutu Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Jerzmanowej ze zmianami.
- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem nr 02/2019 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jerzmanowej z dnia 11 stycznia 2019 r. ze zmianami.

(akta kontroli str.45-48)

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych zajmowali się:

1. Pani Ewelina Maruchniak – Kierownik GOPS w Jerzmanowej 26.07.2018 r. do nadal,

(akta kontroli str.49-50)

Kierownik GOPS w sprawie dotyczącej sposobu informowania klientów o terminach składania wniosków wyjaśnił:

„Informacja aktualizowana jest na stronie GOPS Jerzmanowa w zakładce Świadczenia/Świadczenia rodzinne oraz na tablicy ogłoszeń. Osoby korzystające również ze świadczeń pomocy społecznej informowane są ustnie przez pracowników socjalnych podczas wywiadu środowiskowego oraz w ramach współpracy z asystentem rodziny”.

(akta kontroli str.57-58)

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jerzmanowej realizował wypłaty świadczeń rodzinnych przelewem na rachunki bankowe klientów wskazane we wniosku o świadczenia lub zmienione na podstawie oświadczenia o zmianie rachunku bankowego.

(akta kontroli, str.53)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jerzmanowej pracuje:

Poniedziałek, wtorek, czwartek w godzinach 7.15 – 15.15

środa w godzinach 7.15 -16.15.

piątek w godzinach 7.15 do 14.15.

(akta kontroli str.55-56)

Z informacji przekazanej przez Kierownika GOPS w Jerzmanowej wynika, iż: *„W okresie objętym kontrolą na działalność Ośrodka nie odnotowano żadnych skarg”.*

(akta kontroli str.59)

A) Sprawy organizacyjne:

Wójt Gminy Jerzmanowa upoważnił:

- Panią Ewelinę Maruchniak – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jerzmanowej:

a) do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych a także do wydawania w tych sprawach decyzji – Zarządzenie nr 0050.74.2018 z dnia 26 lipca 2018 r.,

-

a) do prowadzenia postępowań w indywidualnych sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych – Zarządzenie nr 0050.110.2015 z dnia 31 lipca 2015 r. oraz Zarządzenie nr 0050.164.2018 z dnia 24 grudnia 2018 r.

(akta kontroli str.37-44)

Działalność GOPS w Jerzmanowej w obszarze spraw organizacyjnych oceniono **pozytywnie**.

B) Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych. Terminowość przyznawania świadczeń.

Wypłata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych. Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

W okresie objętym kontrolą tj. od 1.01.2025 r. do 22.04.2026 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jerzmanowej wpłynęło 125 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych. Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 8 wniosków. Do innych organów według właściwości nie przekazano żadnego wniosku. Zamknięto bez nadania biegu lub pozostawiono bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełniania danych w ustawowo wyznaczonym terminie 3 wnioski.

W okresie objętym kontrolą tj. od 1.01.2025 r. do 22.04.2026 r. GOPS w Jerzmanowej wydał 194 decyzje administracyjne w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 17 decyzji odmownych.

W okresie objętym kontrolą w GOPS w Jerzmanowej wypłacono 435 zasiłków rodzinnych, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 77,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 326,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 32,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 0

GOPS w Jerzmanowej wypłacił 209 dodatków do zasiłku rodzinnego, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 3,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 0,
- samotnego wychowywania dziecka na podstawie art. 11a ust. 1 pkt 1 ustawy – 16,
- samotnego wychowywania dziecka na podstawie art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy – 39,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 9,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 20,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 22,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 0
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 89,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 93.

GOPS w Jerzmanowej zrealizował również wypłatę 1 983 zasiłków pielęgnacyjnych, 467 świadczeń pielęgnacyjnych, 4 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz 138 świadczeń rodzicielskich.

GOPS w Jerzmanowej w okresie od 1.01.2025 r. do dnia 22.04.2026 r. zrealizował wypłatę świadczeń rodzinnych na łączną kwotę 2 272 821 zł.

(akta kontroli str.63-72)

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

1.A.K. – ZP.5210.119.2024/2025 z dnia 24.06.2026 r.

2.A.W. - 5210.132.2024/2025 z dnia 1.08.2025 r.

3.M.Ś. - R.5200.33.2024/2025 z dnia 26.08.2025 r.

4.K.D. – R.5200.13.2025/2026 z dnia 5.11.2025 r.

5.W.S. – Z.5210.1.2025/2026 z dnia 19.03.2026 r.

6. J.P. – R.5200.3.2025/2026 z dnia 2.10.2025 r.

7. A.R. – ŚR.825.1.2025/2026 z dnia 24.11.2025 r.

- 8.N.D.** – ŚR.525.12.2024/2025 z dnia 17.02.2025 r.
9.M.M. – Z.5220.14.2024/2025 z dnia 11.02.2025
10. A.U. – ŚP.5211.92.2024/2025 z dnia 16.10.2025 r.
11. J.B. – R.5200.7.2025/2026 z dnia 13.10.2025 r.
12. K.S. – R.5200.14.2025/2026 z dnia 8.12.2025 r.
13.J.B. – N.ŚP.5211.3.2025/2026 z dnia 13.04.2026 r.
14. E.O. – R.5200.5.2025/2026 z dnia 8.10.2025 r.,
- N.ŚP.5211.19.2024/2025 z dnia 15.01.2025 r.
15. M.Rz. – R.5200.11.2025/2026 z dnia 13.10.2025 r.
16.B.Dz. – R.5200.8.2025/2026 z dnia 7.10.2025 r.
17. A.W-B. – ZP.5210.88.2024/2025 z dnia 2.01.2025 r.,
- ŚR.525.10.2024/2025 z dnia 2.01.2025 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 14 zasiłków rodzinnych oraz 24 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:
 - urodzenia dziecka – 1,
 - samotnego wychowywania dziecka – 3,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 2,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego –15,
 - rozpoczęcia roku szkolnego – 11,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 6,
 - 3 zasiłków pielęgnacyjnych,
 - 3 świadczeń pielęgnacyjnych,
 - 2 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
 - 3 świadczeń rodzicielskich.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jerzmanowej w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna⁴.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo, za wyjątkiem sprawy nr 10 (A.U.)

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka.

Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły/oświadczenia strony o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku, gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód.

GOPS w Jerzmanowej samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

⁴ (Dz.U. z 2024 r., poz. 1238)

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika,
- przesyłanego drogą elektroniczną za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny systemu informacji oświatowej.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W celu określenia dochodu strona składała oświadczenie o wysokości uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy innego dochodu niepodlegającego opodatkowaniu.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie zaświadczenie/oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania.

Przy wnioskach o ustalenie prawa do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka znajdowały się akty zgonu drugiego z rodziców dziecka lub pełne akty urodzenia.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarza/położnej potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Kierownik GOPS wyjaśnił:

„Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jerzmanowej w okresie objętym kontrolą tj. od 1 stycznia 2025 r. do 22 kwietnia 2026 r. zwracał się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o podanie informacji w sprawie ustalenia niezbędnego okresu ubezpieczenia, o którym mowa w art. 6 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za osoby, które pobierają specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne. Zapytań takich było 10”.

(akta kontroli, str.61-62)

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawach nr 10 (A.U.) oraz nr 14 (E.O.) Organ rozstrzygnął w sentencji decyzji dotyczącej ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego o przyznaniu składki na

ubezpieczenie społeczne⁵.

Wydanie przez Organ decyzji przyznającej świadczenie opiekuńcze powoduje konsekwencje w postaci obowiązku dokonania przez organ stosownych zgłoszeń do ubezpieczeń (jeżeli zachodzi taka konieczność). Jest to czynność materialno-techniczna i nie podlega rozstrzygnięciu w drodze decyzji. Taki sposób postępowania został utrwalony w orzecznictwie „*Obowiązkiem organu administracji publicznej (wspomnianego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta) jest więc niezwłoczne dokonanie zgłoszenia takiej osoby do ubezpieczenia zdrowotnego i opłacania należnej składki, co oczywiście po przeprowadzeniu analizy czy osoba ta nie ma innego tytułu ubezpieczenia zdrowotnego (...) Naczelny Sąd Administracyjny podkreśla, że zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego i opłacanie należnej składki stanowi czynność materialno-techniczną z zakresu administracji publicznej. Jakkolwiek bowiem zgłoszenie i opłacanie składki nie wymaga konkretyzowania w formie decyzji administracyjnej, to jednak stosowny obowiązek obciąża organ, zaś strona posiada uprawnienia do domagania się respektowania należnych jej praw (prawa do ubezpieczenia zdrowotnego, z którego korzysta (...))*”⁶

Kierownik GOPS wyjaśnił:

„*Organ stosuje taką formę zawierając informację o przyznaniu składek na ubezpieczenie społeczne, opłacaną za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne co najmniej od 2011 r, gdy po raz ostatni był kontrolowany w tym zakresie. Wówczas kontrolujący nie zarzucili uchybienia w tym zakresie. W związku z powyższym dotychczas stosował tę formę <informowania> klienta o jego uprawnieniach do składek społecznych. W związku ze zwróceniem uwagi w zakresie błędnego wskazywania w rozstrzygnięciu tej informacji, Organ skoryguje swoje działanie i od czasu obecnie trwającej kontroli, w sprawach nowych, informację o przysługujących składkach zawrze w odrębnym piśmie informując klienta o uprawnieniach*” .

(akta kontroli str.105-118, 121)

2. W sprawie nr 10 (A.U.) Organ wydał decyzję przyznającą prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z naruszeniem terminów określonych w art. 35 k.p.a.⁷.

Wniosek o ustalenie praw do ww. świadczenia Strona złożyła w dniu 11.09.2025 r. Jednakże dopiero w dniu 16.10.2025 r. Organ wydał decyzję nr ŚP.5211.92.2024/2025 przyznającą Stronie prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Organ nie poinformował wnioskodawcy

⁵ Art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j. Dz. U. z 2026 r, poz. 199) określa zasady podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym osób rezygnujących z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem, za które ośrodek pomocy społecznej opłaca składkę. Zgodnie z art. 6 ust. 2a ww. ustawy za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne wójt, burmistrz lub prezydent miasta opłaca składkę na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od podstawy określonej w punktach 1 i 2 tego przepisu – przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczeniowego (składkowego i nieskładkowego - odpowiednio 20 -letniego dla kobiet i 25-letniego dla mężczyzn.

⁶ Wyrok NSA z dnia 5.10.2023 r., II GSK 1012/23

⁷ Organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki. Niezwłocznie powinny być załatwiane sprawy, które mogą być rozpatrzone w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania lub w oparciu o fakty i dowody powszechnie znane albo znane z urzędu organowi, przed którym toczy się postępowanie, bądź możliwe do ustalenia na podstawie danych, którymi rozporządza ten organ. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, zaś w postępowaniu odwoławczym - w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania.(...)

o przyczynach uniemożliwiających wydanie decyzji w ustawowym terminie oraz o nowym terminie rozpatrzenia sprawy do czego był zobligowany na mocy art. 36 k.p.a.⁸.

Kierownik GOPS wyjaśnił:

„Organ przy wydaniu decyzji wziął pod uwagę termin październikowy, w związku z tym, że odpowiedź od PZON, w sprawie stwierdzenia prawomocności (orzeczenia – przypis kontrolera) wpłynęła do Organu w dniu 10.10.2025 r. W tym momencie organ posiadał pełen materiał dowodowy w postępowaniu administracyjnym do wydania decyzji. Organ nie wydał postanowienia o przedłużeniu postępowania, co uznaje za swój błąd, nie znajdując uzasadnienia innego niż przeoczenie.”

(akta kontroli str.119-136)

3. W skontrolowanych sprawach nr 1(A.K.), nr 2 (A.W.), nr 3 (M.Ś.), nr 4 (K.D.), nr 5 (W.S.), nr 6 (J.P.), nr 7 (A.R.) dotyczących świadczeń rodzinnych, w których nie sporządził uzasadnienia faktycznego i prawnego i zastosował w podstawie prawnej art. 107 § 4 k.p.a., w pouczeniu decyzji administracyjnych dotyczących świadczeń rodzinnych, w których odstąpiono od uzasadnienia decyzji Organ błędnie poucza Strony o środkach zaskarżenia decyzji. Organ wskazał, że Strona może złożyć odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w terminie 14 dni od daty doręczenia, co jest niezgodne z art. 127 § 1 k.p.a.⁹. Decyzja administracyjna zawiera pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania¹⁰. Pouczenie o środkach zaskarżenia decyzji określa charakter decyzji, czy jest ona nieostateczna, czy też jest ostateczna i w jakim trybie można dokonać jej weryfikacji. Pouczenie stanowi wyraz realizacji m.in. zasady pogłębiania zaufania¹¹ oraz zasady udzielania informacji¹² na każdym etapie postępowania, ale jest także obligatoryjnym elementem każdej decyzji. Pouczenie stanowi na gruncie k.p.a. ważny element realizacji zasady czynnego udziału strony w postępowaniu. Zawiera informacje dotyczące trybu zaskarżenia w toku instancji administracyjnych, wniesienia skargi do sądu administracyjnego lub też przeniesienia sprawy na drogę postępowania przed sądem powszechnym.

Zatem w pouczeniu decyzji Organ winien wskazać, że Stronie przysługuje prawo do wniesienia skargi do Sądu Administracyjnego.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Organ w podstawie prawnej decyzji przyznających świadczenia rodzinne zawarł art. 107 § 4 k.p.a. Była to omyłka pisarska organu w przygotowaniu szablonu decyzji. Intencją organu był zapis art. 107 § 1 k.p.a. zawierający informacje o elementach składowych decyzji. W związku ze zwróceniem uwagi przez kontrolujących, Organ uznaje swoją omyłkę i dokona korekty podstawy prawnej”.

(akta kontroli str.81-82)

4. W sprawach nr 8 (N.D.) i nr 9 (M.M.) dotyczących świadczeń rodzinnych wypłaty

⁸ O każdym przypadku niezafatwienia sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin zafatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia (>>>).

⁹ Decyzja wydana w pierwszej instancji, od której uzasadnienia organ odstąpił z powodu uwzględnienia w całości żądania strony, jest ostateczna.

¹⁰ 107 § 1 pkt 7 k.p.a.

¹¹ Art. 8 k.p.a.

¹² Art. 9 k.p.a.

świadczeń zostały zrealizowane przed doręczeniem Stronie ww. decyzji. W sprawie nr 8 (N.D.) decyzja nr ŚR.525.12.2024/2025 z dnia 17.02.2025 r. została odebrana przez Stronę 24.02.2025 r., a wypłata została zrealizowana 21.02.2025 r. W sprawie nr 9 (M.M.) decyzja nr Z.5220.14.2024/2025 z dnia 11.02.2025 r. została doręczona Stronie 26.02.2025 r., a wypłatę zrealizowano 21.02.2025 r.

Takie działanie stoi w sprzeczności z art. 110 § 1 k.p.a.¹³.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Decyzja wydana w sprawie Pani N.D. i Pani M.M. wysłane zostały z pośrednictwem Poczty Polskiej przed wypłatą świadczeń, ale przez przeoczenie i pośpiech wypłacone zostały świadczenia bez potwierdzenia doręczenia tych decyzji. Niemniej jednak decyzje wydane zostały zgodnie z żądaniem stron organ nie dostrzegł ryzyka wniesienia odwołania”.

(akta kontroli str.139)

5. W sprawie nr 1 (A.K.), nr 5 (W.S.) organ zrealizował wypłatę świadczeń rodzinnych niezgodnie z art. 26 ust. 1¹⁴ ustawy o świadczeniach rodzinnych. W sprawie nr 1 (A.K.) rozpoczęcie realizacji decyzji nr ZP.5210.119.2024/2025 z dnia 24.06.202 r., odebranej w dniu 25.06.2025 r. nastąpiło w dniu 23.07.2025 r. W sprawie nr 5 (W.S.) rozpoczęcie realizacji decyzji znak Z.5210.1.2025/2026 z dnia 19.03.2026 r., odebranej w dniu 20.03.2026 r. nastąpiło w dniu 22.04.2026 r., t.j. w trakcie trwania kontroli. W decyzji wskazano termin wypłaty „do końca miesiąca”. Świadczenia rodzinne są wypłacane nie później niż do ostatniego dnia miesiąca, za który zostało przyznane świadczenie rodzinne, z zastrzeżeniem art. 26 ust. 4¹⁵ i 4a¹⁶.

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 5 (W.S.) wyjaśnił:

„Decyzja przyznająca jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka z dnia 19.03.2026 r. nr Z.5210.1.2025/2026 została doręczona stronie 20.03.2026 r. Dodatkowe zapotrzebowanie finansowe należało dokonać do 18.03.2026 r. Wypłata świadczenia nastąpiła w kolejnym miesiącu, tj. 22.04.2026 r. Organ błędnie wskazał w decyzji termin wypłaty „do końca miesiąca”. W związku z powyższym organ w sprawach <na przyszłość>’ zastosuje możliwość wydania decyzji z zastosowaniem ustawowego terminu ich wydania, biorąc pod uwagę okoliczności dotyczące składanych zapotrzebowań na środki, które składane są do dnia 7 każdego miesiąca na podstawie wydanych decyzji, będących w obiegu prawnym”.

akta kontroli str.83-88)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 1 (A.K.) wyjaśnił:

„Decyzja przyznająca zasiłek pielęgnacyjny z dnia 24.06.2025 r. nr ZP.5210.119.2024/2025 została doręczona stronie 25.06.2025 r. Zgodnie z przyjętym harmonogramem dokonywania płatności, wszelkie świadczenia rodzinne wypłacone były w dniu 20.03.2025 r, Dodatkowe

¹³ Organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej.

¹⁴ Świadczenia rodzinne wypłaca się w okresach miesięcznych

¹⁵ W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami od dnia 1 września do dnia 31 października, ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata przysługujących świadczeń następuje do dnia 31 grudnia.

¹⁶ W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 listopada do dnia 31 grudnia danego roku, ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata przysługujących świadczeń następuje do ostatniego dnia lutego następnego roku

zapotrzebowanie finansowe składane do DUW, należało przekazać do 18.06.2025 r. Wypłata świadczenia nastąpiła w kolejnym miesiącu tj. 23.07.2025 r. Organ uznaje swoje błędne wskazanie w decyzji termin wypłaty <do końca miesiąca>.. W związku z powyższym organ w sprawach <,na przyszłość>' zastosuje możliwość wydania decyzji z zastosowaniem ustawowego terminu ich wydania, biorąc pod uwagę okoliczności dotyczące składanych zapotrzebowani na środki, które składane są do dnia 7 każdego miesiąca na podstawie wydanych decyzji, będących w obiegu prawnym''.

akta kontroli str.89-100)

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień stwierdzić należy, że zgodnie z zasadą wyrażoną w k.p.a. „Organy administracji publicznej prowadzą postępowanie w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej (...)”¹⁷. Powyższe oznacza realizację przez Organ praw nabytych na mocy decyzji administracyjnej, w sposób ciągły i terminowy. Organ winien tak zaplanować środki na wypłatę by nie dochodziło do opóźnień w realizacji świadczeń. Nieprawidłowość polegająca na braku wypłaty świadczenia, spowodowała niewypłacanie należnych świadczeń wymagalnych w świetle wydanych decyzji administracyjnych.

6. W sprawie nr 2 (A.W.) organ decyzją nr ZP.5210.132.2024/2025 z dnia 1.08.2025 r. przyznał Stronie prawo do zasiłku pielęgnacyjnego na okres „od 2025-08-01 r. do odwołania”. Strona legitymowała się orzeczeniem o niepełnosprawności wydanym na stałe. Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się na okres ważności orzeczenia. Błędne rozstrzygnięcie o okresie przyznania zasiłku narusza art. 24 ust. 4¹⁸ ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Wskazany okres w decyzji nr ZP.5210.132.2024/2025 z dnia 1.08.2025 r. przyznającej zasiłek pielęgnacyjny został wskazany „od 2025-08-01 do odwołania”. Taka forma określenia terminu „ do odwołania” wynika z parametrów technicznych systemu, który w przypadku orzeczeń wydanych na stałe automatycznie wskazuje do odwołania. W związku ze zwróceniem uwagi kontrolujących, dokonamy korekty szablonu”.

(akta kontroli str.101-104)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. rozstrzygnięcie w sentencji decyzji dot. świadczenia pielęgnacyjnego o przyznaniu składki na ubezpieczenie społeczne,
2. nieterminowe rozpatrywanie wniosków o przyznanie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego,
3. błędne pouczenie o środkach odwoławczych,
4. rozpoczęcie realizacji wypłaty świadczeń rodzinnych przed doręczeniem decyzji stronie,
5. realizacja wypłaty świadczeń rodzinnych niezgodnie z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych,
6. błędne rozstrzygnięcie o okresie przyznania zasiłku pielęgnacyjnego.

¹⁷ Art.8 k.p.a.

¹⁸ Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego lub świadczenia pielęgnacyjnego ustala się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. W przypadku wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności na czas określony prawo do zasiłku pielęgnacyjnego lub świadczenia pielęgnacyjnego ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

Działalność GOPS w Jerzmanowej w obszarze realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych oraz terminowość przyznawania świadczeń oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

III. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. rozstrzyganie w sentencji decyzji dot. świadczenia pielęgnacyjnego o przyznaniu składki na ubezpieczenie społeczne,
2. nieterminowe rozpatrywanie wniosków o przyznanie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego,
3. błędne pouczenie o środkach odwoławczych,
4. rozpoczęcie realizacji wypłaty świadczeń rodzinnych przed doręczeniem decyzji stronie
5. realizacja wypłaty świadczeń rodzinnych niezgodnie z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych,
6. błędne rozstrzygnięcie o okresie przyznania zasiłku pielęgnacyjnego.

W celu poprawy realizacji kontrolowanych zadań należy:

1. W sentencji decyzji ustalających prawo do świadczenia pielęgnacyjnego nie rozstrzygać o składkach na ubezpieczenie społeczne
Podstawa prawna art. 6 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.
Termin wykonania: na bieżąco.
2. Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego rozpatrywać zgodnie z terminami zawartymi w Ustawie – Kodeks Postępowania Administracyjnego.
Podstawa prawna: art. 32 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz art. 35 k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
3. Prawdłowo pouczać Stronę o środkach odwoławczych od decyzji. W decyzjach, w których odstąpiono od uzasadnienia informować Stronę o prawie wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.
Podstawa prawna: art. 107 § 1 pkt 7 k.p.a. w zw. z art. 127 § 1 k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
4. Realizację wypłaty świadczeń rodzinnych rozpoczynać po doręczeniu Stronie decyzji.
Podstawa prawna: art. 110 § 1 k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
5. Świadczenia rodzinne wypłacać w terminach określonych w ustawie o świadczeniach rodzinnych.
Podstawa prawna: art. 26 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
Termin wykonania: na bieżąco.
6. Prawdłowo ustalać końcowy okres przyznania prawa do zasiłku pielęgnacyjnego.

Podstawa prawna: art. 24 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych
Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹⁹, Kierownik GOPS w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje pisemnie tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci dokumentu elektronicznego i w tej formie przekazano Kierownikowi jednostki kontrolowanej oraz Wójtowi Gminy Jerzmanowa.

Zgodnie z art. 48 ww. ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Oleniacz
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Jerzmanowa
2. a/a

¹⁹ Patrz przypis 2

Nazwa dokumentu	wystąpienie pokontrolne OPS Jerzmanowa 22.05.2026.pdf
Data weryfikacji	22.05.2026 15:26
Dokument zweryfikowany	PRAWIDŁOWO
Liczba złożonych podpisów	1

Sygnatura 1 z 1	
Dane posiadacza certyfikatu podpisującego	C=PL,2.5.4.5=#1311504e4f504c2d3636303530353030323238,2.5.4.4=#0c084f6c656e6961637a,2.5.4.42=#0c03457761,CN=Ewa Oleniacz
Numer seryjny certyfikatu	141915091517952032650276360617330958344
Dane wydawcy certyfikatu podpisującego	2.5.4.97=#0c10564154504c2d35313730333539343538,CN=Certum QCA 2017, O=Asseco Data Systems S.A.,C=PL
Kwalifikacja sygnatury	Kwalifikowany podpis elektroniczny
Czas deklarowany złożenia sygnatury	22.05.2026 15:24
Czas wiarygodny przyjęty do weryfikacji	22.05.2026 15:26

Czytelny podpis sporządzającego wydruk: